

A hatóság döntései, a döntések semmissége, a jogerő

1

A hatósági eljárás és a döntés kapcsolata

A hatósági eljárás, az annak során és főként az annak eredményeként hozott hatósági döntés a közigazgatási eljárások lényege.

A hatósági döntés(t):

- a) mint jogi tény jogviszonyokat keletkeztet, módosít, megszüntet,
- b) a hatóság eljárása során, eljárási jogviszony alapján adja ki,
- c) fogalma alapvetően összefügg a hatósági jogviszony tartalmát jelentő jogok és kötelezettségek rendszerével.

A hatósági döntések formájuk szerint

A hatósági döntések forma (és az ahhoz kapcsolódó jogi hatás) szerinti négy (+1) alapvető típusa:

- határozat,
- végzés,
- hatósági szerződés,
- szakhatósági hozzájárulás,
- +1: hatósági intézkedés.

A hatósági határozat és a végzés kapcsolata

A hatósági határozat: a hatóság érdemi döntése

- a) az a konkrét egyedi közigazgatási hatósági (közhatalmi) aktus,
- b) amelynek kibocsátásával a hatásköre, illetékessége és az egyéb eljárási feltételek alapján,
- c) arra jogosult közigazgatási hatóság,
- d) a hatósági ügy tárgyát képező anyagi jogi normákban foglaltakat értelmezi, érvényesíti, eldönti vagy az alapján megállapít, illetve nyilvántartásba vesz és
- e) ezáltal kiváltja az anyagi jogszabályban előre meghatározott és célzott joghatást.

A végzés: a hatóságnak az ügy során hozott, vagy az ügyet érdemi döntés nélkül lezáró döntése

- a) A hatóság az eljárás során eldöntendő egyéb kérdésekben végzést hoz, amely (alaki) eljárási jogi hatással rendelkezik.
- b) Az eljárás során hozott végzések legfontosabb célja a megfelelő érdemi döntés meghozatalának biztosítása.

A döntések csoportosítása jogi hatásuk alapján

Anyagi jogi hatás szempontjából:

- érdemi
  - határozat
  - szakhatósági állásfoglalás
  - hatósági szerződés
- nem érdemi
  - végzés

Alaki jogi (eljárásjogi) hatás szempontjából:

- ügydöntő
  - határozat
  - visszautasító végzés
  - megszüntető végzés
  - hatósági szerződés
- nem ügydöntő
  - eljárási végzés
  - szakhatósági állásfoglalás

A hatósági szerződés

- Tartalma, jogi hatása alapján hatósági döntés.
- Feltétele: jogszabály előírja/lehetővé teszi.
- Célja: a közérdek és az ügyfél számára előnyös megoldás.
- Több ügyfél: egyeztetés vagy bírósági megtámadás.
- Megszegése: kikényszerítés/bíróság.
- Jogi háttere: ágazati jogszabály, Ptk.

Szakhatósági állásfoglalás

A szakhatósági hozzájárulás egy másik hatóság határozatának kötelező érvényességi kelléke,

így közvetett jogi hatása van a határozattal érintett anyagi jogviszonyok tekintetében.

A szakhatóság közigazgatási anyagi jogi jogszabályok egyedi esetre történő értelmezését és alkalmazását végzi, miközben érdemi döntést hoz egy más eljáráson belül.

Hatósági intézkedés

A hatósági intézkedés a hatóság nevében hatósági intézkedés tételére jogosult (általában természetes) személy

- szóbeli aktusa, amelyet
- a jogalany köteles azonnal teljesíteni.

Jellemző: rendvédelmi szervek eljárásában.

Ellene közvetlen jogorvoslat nincs, de: például panasz (amelynek alapján "rendes" hatósági eljárás indul).

A döntések jogi kötöttsége (mérlegelés)

A közigazgatási szerveknek bizonyos mértékű cselekvési, döntési szabadsággal kell rendelkezniük a közigazgatási funkciók hatékony, eredményes, megfelelő időn belüli ellátása érdekében.

A döntési szabadság mértékétől függően a hatósági döntések körében két fő és egy kivételes csoportot lehet megkülönböztetni:

- a) jogilag teljesen kötött (nincs mérlegelés),
- b) érdemi mérlegelés alapján (mérlegelési jogkörben hozott),
- c) kivételesen szabad diszkréció alapuló.

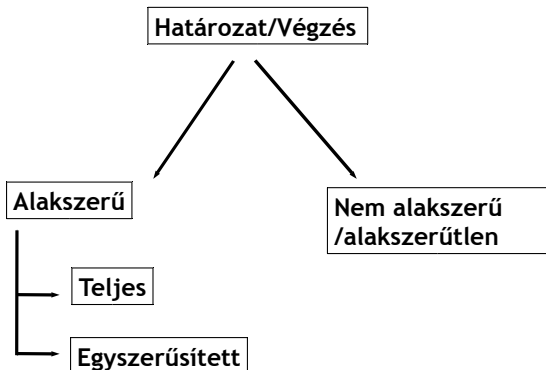

A döntések csoportosítása alakosságuk alapján

Az alakszerű teljes határozat

A határozat fejrésze, azonosító része

Rendelkező rész

Az indoklás

Záró, hitelesítő rész

Az alakszerű teljes határozat

A határozat fejrésze, azonosító része

- a) Az eljáró hatóság megnevezését, az ügy számát és ügyintézőjének nevét,
- b) az ügyfél nevét és lakóhelyét / tartózkodási helyét,
- c) az ügy tárgyának megjelölését.

Az alakszerű teljes határozat

Rendelkező rész

Jogorvoslati tájékoztatás:
c) a fellebbezés / keresetindítás és határidők

A döntés:

- a) az ügy érdemében hozott,
- b) szakhatóság megnevezése és állásfoglalása.

Eljárási költségek:

- d) költségtérítés / munkadíj összege
- e) eljárási költségek viselése,

Végrehajtás / teljesítés:

- f) a fizetési kötelezettség megfizethetősége,
- g) a kötelezettség teljesítésének határnapját / határidejét és a teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit,
- h) az azonnali végrehajthatóság tényét.

Az alakszerű teljes határozat

Az indokolás

Az alkalmazott anyagi / eljárási jogszabályokhoz kapcsolódó jogi indokolást:
f) jogszabályhelyeket,
g) a hatáskört és illetékességet megállapító jogszabályra történő utalás.

Ténybeli indokolás:

- a) a megállapított tényállás / bizonyítékok,
- b) a mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait,
- c) a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket,
- d) a szakhatósági állásfoglalás indokolását,
- e) az alkalmazott lefoglalás indokait.

Az alakszerű teljes határozat

Záró, hitelesítő rész

- a) a döntéshozatal helye / ideje, a döntés kiadmányozójának neve, hivatali beosztása,
b) a döntés kiadmányozójának aláírása és a hatóság bélyegzőlenyomata.

16

Az alakszerű egyszerűsített határozat

Az Ákr. szabályai által meghatározott tartalmi és formai elemek mellőzhetők a teljes határozat alaki kellékeihez képest:

- a) a kérelemnek teljes egészében helyt adó elsőfokú határozat ellenérdekű ügyfél hiányában,
b) az egyezséget tartalmazó, jóváhagyó határozat esetében,
c) az önállóan nem fellebbezhető végzés.

A nem alakszerű határozat

Nem köteles a hatóság az alakszerű határozatokra vonatkozó alaki kellékekkel külön dokumentumba foglalni. Esetei:

- a) Jegyzőkönyvbe foglalt határozat.
b) Ügyiratra feljegyzett határozat.
c) Jogszerű hallgatással hozott határozat. (Ákr. 80.§.)
d) Különleges okiratba foglalt határozat.

18

A végzések és a jogorvoslati lehetőség (80. § (3))

Végzések fajtái jogorvoslat szempontjából:

- a) önállóan fellebbezhető,
- b) csak a határozat elleni jogorvoslati kérelemben támadható.

Önállóan fellebbezhető végzések pl.:

- az eljárást felfüggesztő,
- az eljárást megszüntető,
- a kérelmet visszautasító,
- az eljárási bírságot kiszabó,
- az eljárási költség összegét megállapító,
- iratbetekintés tárgyában hozott.

A döntés kijavítása és kicserélése

- A Ket. eredetileg a jogorvoslatok között szabályozta, az átfogó módosítás után a döntések között szerepel. Ákr. ezt vette át.
- A hatóság hivatalból vagy kérelemre végzi
- Kijavítás: nem új határozat, de van jogorvoslat
- Kiegészítés: új határozati rendelkezés => van jogorvoslat
- Kicserélés: ha terjedelmes a kijavítás, a kiegészítést mindig, új határozatnak minősül => jogorvoslat van

---

Törvénysértés az eljárásban. A semmisség

Az eljárás során elkövetett törvénysértés:

- a) anyagi jogszabály megsértése = érdemben hibás döntés, általában orvosolható, ha az új döntéshez szükséges feltételek rendelkezésre állnak.
- b) eljárási jogszabály megsértése = a hatóság helytelen eljárása, tekintet nélkül az anyagi jogi megítélésre.
  - Relatív eljárási hiba: kisebb súlyú
    - orvosolható, ha nem hatott ki,
    - nem orvosolható, ha kihatott az ügy érdemére.
  - Abszolút eljárási hiba: súlyos, a közigazgatási hatósági ügy érdemét érinti, ezért soha nem orvosolható, a döntést meg kell semmisíteni (123. §).

A semmisségi okok

Dogmatikai csoportosításuk:

- Fórumhibák
- Kriminalitás
- Ignorantia curiae
- Más törvény rendelkezése

A fórumhibák lényege: a törvényes hatóság hiánya.

a) Ákr. 123. § (1) bek. a) pontja:
(- magyar hatóság joghatósága kizárt, ezt az Ákr. a hatáskör hiányába beleérti)
- a hatóság hatáskör hiányában járt el.

b) Ákr. 123. § (1) bek. b) pontja: a döntést szakhatóság megkeresésének nélkül, vagy állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták.

c) Ákr. 123. § (1) bek. c) pontja a döntést hozó testületi szerv nem volt határozatképes ill. nem volt meg a döntéshez szükséges szavazati arány.

Kriminalitás: a döntést bűncselekmény befolyásolta
- Ákr. 123. § (1) bek. d) és e) pontjai
- nincs bűnösséget megállapító bírósági ítélet
- eredményes vádhalasztás

Ignorantia curiae: a közigazgatási bíróság döntésének figyelmen kívül hagyása
- Ákr. 123. § (1) bek. f) pontja: a közigazgatási bíróság döntése a közigazgatási hatóságra (is)kötelező

Más törvényben megállapított súlyos eljárási hiba:
- Ákr. 123. § (1) bek. g) pontja.

A semmisségi okok jogkövetkezménye

A semmisségi ok jogkövetkezménye a döntés megsemmisítése, kivételek:

- közigazgatási bíróság már felülbírálta,
- szakhatóság utólagosan hozzájárult a döntéshez
- időmúlás:
  - a) Jogerőre emelkedésétől számított 3 éven
    - belül: minden korlátozás nélkül,
    - túl: csak, ha a megsemmisítés nem sért jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat.
  - b) Jogerőre emelkedésétől számított 5 éven belül: a kötelezettséget megállapító döntés, de jóhiszemű joggyakorlás.
  - c) Időbeni korlát nélkül: ha a döntés tartalmát bűncselekmény befolyásolta, de jóhiszemű joggyakorlás.

■ A hatóság döntését megsemmisítő hatósági határozattal szemben jogorvoslatnak van helye, de ha végzéssel semmisíti meg és utasítja új eljárásra a semmis határozatot hozó szervet, a végzés ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak.

■ A hatóság döntésének megsemmisítése esetén rendelkezni kell a járulékos kérdésekről:

- a kialakult helyzet rendezése
- költségtérítés
- a járulékos kérdések rendezéséről szóló határozattal szemben jogorvoslatnak van helye.

■ Ha a megsemmisítő döntést jogorvoslattal megtámadják, akkor a járulékos kérdéseket rendező eljárást fel kell függeszteni.

A semmisség és az időmúlás

Figyelembe vehető semmisségi ok

Bármelyik (fórumhiba, kriminalitás, ignorantia curiae)	Bármelyik (fórumhiba, kriminalitás, ignorantia curiae)	Csak kriminalitás
Egyéb feltétel		
Nincs	Ha nem sért jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot (joghátrányt: mindig, nem jóhiszemű: mindig)	Ha nem sért jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot (joghátrányt: mindig, nem jóhiszemű: mindig)
